

Skladbe, ki so došle uredništvu v oceno:

H. Družovič: Lira. Srednješolska pesmarica. II. zvezek. Sestavil — Ljubljana. Založila Katoliška Bukvarna 1912. (Cena mehko vezani knjige K 1·80, v platno vezani K 2·30).

Stan. Premrl, regenschori in eccl. cathedr.: 100 praeludia organi (Zbirka orgelskih preludijev. — Praeludienalbum). Ljubljana (Labaci — Laibach). Katoliška Bukvarna (Libraria catholica — Katholische Buchhandlung) 1912 (K 3·80).

Radi pretesno odmerjenega prostora smo z ocenami zelo zaostali. Več kritik leži že pol leta oziroma več mesecov v uredniških predalih. Če bi imeli več naročnikov, bi mogli tudi obseg priloge primerno razširiti. Tako pa se moramo za danes in bržkone tudi za prihodnjo, Hajdrihovemu spominu posvečeno številko zopet zadovoljiti z oblubo, da prinesemo oceno vposlanih skladb po možnosti v kratkem.

Cerkveni Glasbenik, glasilo Cecilijinega Društva v Ljubljani, je prinesel v aprilski številki t. l. kratko oceno *Sattnerjevega* oratorija »Vnebovzetje« in lep portret skladateljev po fotografiji.

Slovenski pianist Anton Trost je absolviral Akademijo za glasbo in upodabljaljočo umetnost na Dunaju. Dobil je akademisko diplomo za klavir, razun tega Lisztovo nagrado v znesku 200 K. Pri zadnjem koncertu je igral Lisztov koncert Es-dur z orkestrom. Ker urednik slučajno ni bil na Dunaju, se ni mogel udeležiti tega koncerta. Vsekakor priča že premovanje našega rojaka, da je dovršil svoje studije z velikim uspehom. Srečo na pot!

Skladatelju p. Hugolinu Sattnerju je podelil cesar vitežki križec Franc-Jožefovega reda. Približno istočasno je bil izvoljen za častnega člana Glasbene Matice v Ljubljani. Občinski odbor občine Lokvica je v svoji seji dne 26. novembra 1911 izvolil Sattnerja svojim častnim občanom v priznanje njegovih izvanrednih zaslug, ki si jih je pridobil za slovensko glasbo. Srčno čestitamo!

Državni izpit za petje, harmonijoslovje, glasbeno zgodovino in spremeljevanje na klavirju je napravila na Dunaju z odličnim uspehom *Ivana Hrastova*.

Fran Gerbić dela na enodejanski operi »Nabor«. Libreto je sestavil skladatelj sam po dramatični epizodi iz našega naravnega življenja, ki jo je napisal in objavil pred par leti skladateljev sin Hugo v »Edinosti«. Opera je izvzemši poslednji prizor dokomponirana. Sedaj jo instrumentira skladatelj na svojem tuscu v Cerknici.

Naše skladbe.

Lasbeni utrinki» *Vasilija Mirka* so otvorili 2. številko. Nobenemu izmed teh dveh klavirskih kosov se ne bo mogel odreči interes. Harmonično sta oba prav pestra; prvega se pa še posebno veselimo radi razumnega klavirskega stavka. Drugi »utrinek« se je utril očvidno iz ruskih nebes, od tam, kjer biva sedaj Čajkovskij. Orgelski ton na C (tremolo) je prešel iz prakse orkesterskega muzika v klavirsko skladbo; opominja nas, da ima skladatelj že marsikatero stvar za orkester, ki pa, žal, doslej ni prestopila tržaških mej. V kratkem sledita še dva »Glasbena utrinka«, s katerima bodo naši pianisti — ali jih je kaj? skoraj se zdi, kakor bi nobenega ne bilo! — še bolj zadovoljni.

Stanko Premrl je uglasbil intimno-melanholično pesem Silvina Sardenka »Zapel bi pesem žalostno«. Posrečila se je skladatelju izredno. To je bil tekst za nežnega, mehkočutnega Premrla. Zapel je res pesem žalostno, tako globoko žalostno, da še ne zapazimo, kako je tu pa tam deklamacija zgrešena. Dasi je napolnjena s pravimi, resnimi občutki, bodo vendar tudi oni naši pevci, ki plijejo tako radi iz čaše otožne sentimentalnosti, imeli svoje posebno veselje s to pesmijo. Prosimo le: Nikar ne zavlecite tempa! »Žalostno pesem« sta hotela zapeti pesnik in komponist, ne pa nagrobné!

Da ne manjka kontrasta, smo uvrstili za pesmijo moške zrelosti mično stvarico otroške, rekli bi, Mozartovske veselosti in brezbrinosti. »Giga« *Mihaela Rožanca* bo razveseljevala naše male Paganinije. Lahka je, melodiozna ter v stavku in vsebini jasna.

Pavčičev čvetorespev »Deklica, ti si jokala« je kakor ustvarjen za naše boljše moške kvartete. In tudi umetnikom bo ugajal. Vendar imamo od Pavčiča še lepše stvari v uredniški omari in nadejamo se jih vedno lepih. Pavčič zna kaj; radi tega se ni batil, da bi kam zašel, če se tudi od ene poti do druge razvija.

Ali je kdo spoznal v *Krekovi* »Predsmrtnici IV.« narodni motiv, ki je v njem uporabljen? Skladatelj se ima zanj zahvaliti gospodu komornemu svetniku *Ivanu Mejaču* v Ljubljani, ki mu je napev pred več leti zapel. Krek mu je takrat obljudil, da izide v »N. A.«, dasi morda v čisto drugi, spremenjeni obliki. In otrok je dobil res popolnoma drug obraz, tako, da se bojimo, da ga g. Mejač ne pripozna več za svojega. Ker momentansko ne vemo, ali je napev, (ki je doma iz Ilirske Bistrice), že objavljen, naj sledi tu-le v obliki, kakor si ga je skladatelj svojčas zabeležil:

Priprosta »Polonica«, moški zbor našega *Adamiča*, zaključuje 2. številko. Zbor je eden starejših del skladateljevih, a svež v iznajdbi in ritmu. Prednašalna znamenja za diareze je pripisal skladatelj šele pozneje; po našem mnenju so inspirirana po sedanji navadi ali razvadi v zborovskem petju, pretiravati točno in precizno fraziranje. (Glej Lajovičeve opombe XI/6). Res prava »vivisekcija« muzikalnih misli in hkratu umor muzikalnega okusa je to. Deklamacija, glasbeni domislek, naravni zakoni dihanja — vse se protivi tej iznajdbi zborovodij, ki pri vseh dobrih namenih, koristiti delu, isto uničijo. Bodimo zadovoljni, da imamo še skladateljev, ki se jim posreči vsaj osemaktaktna perioda. Večina se živi dandanes itak ob samih eno- in dva-taktnih motivih ali še manjših motivčkih. Čemu enotno muzikalno misel siloma raztrgati? Pustite jo, naj se naravno izživi!

* * *

Veselimo se srčno, da so naše na tem mestu v zadnji številki izgovorjene besede, posvečene mlademu *Ravniku*, našle pri najboljših naših strokovnjakih iskren odziv. Če je pisal Schumann v nekem pismu Fischhofu »Ohne Aufmunterung keine Kunst. Auf den beliebten einsamen Inseln in einem stillen Ozean würden ein Mozart, ein Raphael Landbauern geblieben sein«, tedaj ima stokrat prav. Mi izpolnjujemo torej le